

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. Május.

5. szám.

és melléklete

A KERTÉSZ-GAZDA

I. évfolyam. — 2. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

A kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

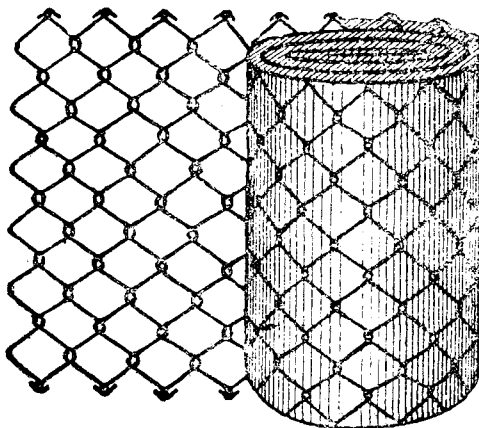
a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala
Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utcza 29.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
1— Kül-Torda-utoza 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; áthányó **rosták** szén, koks, kavics, válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet**, szelelő és **lóher-rosták**. **Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz- és cziinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe

foglalt **rosták** és **sziták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörlők**.
➤ **Aozél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.** ➤
Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgállok.

Eladó bánáti méhrajok.

600 családból álló méhészetemből származó összes rajokat a következő feltételek mellett adom el: Május hóban darabonként 9 kor-60 fill, június hóban 8 kor. 40 fill. postai utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett. A posta költséget én fizetem s a csomagolásért mit sem számítok. Kezeskedem, hogy minden raj 1 kg-nál súlyosabb s egy éves termékeny anyával bír. A jó karban való megérkezésért szintén kezeskedem.

Évek óta csakis a jeles tulajdonságokkal bíró családokat szaporítottam, tehát rajaim ugy keresztezésre valamint vértelfrissítésre igen alkalmasok.

Jakabházy Béla

gazd e. titkár Nagy-becskereken (megyeház)

✧ Kaltenegger Leonidas: »**A méz Apológiája**«, fordította: **Prónay Albert**; ára 1 kor. és 10 fillér, kapható a **Méhészeti Közlöny** szerkesztőségénél.

Megrendeléseknél kérjük a **Méhészeti Közlönyre** hivatkozni.

Tüzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FÓTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat minden-
nemü **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretü
Bodor-féle kaptárak, legjobb minőségü **mülep**, **javi-**
tott mézpergetők, **Hannemann-féle rács**, herefogók,
keretfogók, méhész-pipa, dohányzó- és nem do-
hányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyük és
mindennemü lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és **kertészeti** cikkekből kü-
lönösen ajánlok a legjobb minőségü **vasekéket**,
kézi kukoréca-morzsolót, amerikai aczél villák,
kaszák, sarlók, gereblyék, amerikai széna fűrésze-
ket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző
kések.

Végül felhívom b. figyelmét **konyhaberende-**
zési és **háztartási** cikkeimre, melyek közül aján-
lok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-
gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitünően
zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktárt
tartok még valódi Berndorfi alpacca és alpacca-
ezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan
eszközöltetnek.

6—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: köri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Sándor. Főmunkatárs: Nagy János.

A kezdő méhész teendői májusban.

A legzordonabb vidékeken is élettől duzzad, a virágok miliárdjainak ékességében pompázik a természet. Kert, berek, liget és erdő, mező és rét, hegy és völgy ragyogó tarkaságának nektárforrásain nyüzsgő kedvenczeink megszámlálhatatlan sokasága. A méhcsaládok gyarapodása, vagyonosodása szembeötlő.

Aki a törzsek népesekké növelését, de egyúttal egyenlősítését hangoztató tanácsunkat követte, most láthatja csak annak hasznát, élvezheti az ily irányú gondozás eredményének örömeit. Az egyenlően erős, népes családok rajban vagy mézben — a szerint t. i., hogy szaporító, vagy mézeltető-e az irány — egyaránt gazdagon ömlesztnek. Az anyasági hibában szenvedő, vagy néptelen, apró családokká, habár elég lázas tevékenységet fejtenek ki, — legyen számukra a természet még oly dúsan terített asztal — az erős törzsekkel soha nem versenyezhetnek. Sőt létük sem biztos; mert hányszor megesett már, hogy a legékesebb gyönyörben tarkáló természet mosolygását májusi fagy dermedtette halállá, s a tegnapi mézforrások kelyheinek rengeteg millióiban nektária helyett másnap jég csillog. A gazdag hordás alkalmát inkább fiasításra, népesedésre, mint vagyongyűjtésre használván föl a ki-

sebb családok: az időjárás ilyen eshetőséges bomlására pusztulás fenyegeti az elmaradt népeket.

A jó hordás kedvezését okos számítással fordítsuk hasznunkra; irányítsuk méheink munkásságát úgy, hogy az eredmény el ne maradjon. Miért is — soha sem feledve, hogy annyi keret legyen a kaptárban, a mennyit a nép ellep — rendezzük a költőtér úgy, hogy az anya petezésének és a begyülő méznek hely jusson. E végből a fiasításcs lépeket az alsó eresztékbe, inkább a menőke közelébe, ezek mögé és a felső sorban pedig a mézes kereteket rakjuk le. Úgy a fiasításos, mint a mézes keretek közé — a népesség arányához képest — egy-egy üres dolgozós lépet vagy műlépet helyezünk. Egy-egy üres lép (műlép) mindig két telt közé jusson, mert ott hézagot, ürességet a méhek nem tűrven, a beadott kereteket azonnal munkába veszik, mézzel kezdik megtölteni, vagy az anyát kényszerítik azok bepetezésére. Ha azonban egymás mellé két, vagy több üres lépet teszünk, a nagy hézagtól mintegy kedvét veszti a család; a hátul helyezett üres lépek megtöltéséhez pedig utolsó szükségben, akkor kezd csak a család, a mikor már bent minden sejt el van foglalva. Nehány nap múlva — az időjárástól függőleg — ismét telt keretek közé függesztett üres dolgozós lépekkel vagy műlépekkel bővítjük a költőtér mindaddig, míg egészen meg nem telt.

A kinck kiépített dolgozós lépkészlete nincs, alkalmazzon a keret egészében műlépet, ne pedig lépkezdéseket, lépszeleteket. Az ezzel való önámító fukarkodás abban boszulja meg magát, hogy a rengeteg mézbe kerülő lépépítésre kényszerült család népesezésében, vagyonosodásában hátra marad, s hozzá még herelépet épít, az ingyenélők vagyonpusztító seregét szaporítja. Igaz ugyan, hogy az építhetés alkalmá, valamint az a körülmény, ha herék is vannak a családban, jelentékenyen fokozza a nép munkakedvét, de hiszen a műlép kiépítése eléggé kielégíti a méhek építkezési ösztönét és a lépek sarkain, szélein éppen elegendő herét is nevelhet magának a család. A herék szaporodásának egyetlen meggátlási módja a dolgozós lépek és műlépek alkalmazása.

A mikor a költőtér minden kerete mézzel és fiasítással telt, nyissuk meg a mézürt. A ki a költőtér összes lépeinek megtelése előtt ereszti föl méheit a mézürtbe: sokat akar markolni, de ke-

veset fog; családai sem kellően népesek nem lesznek, sem nem adhatnak anyyi mézfölösleget, mint a népében jól felszaporodott család, mely a gazdag fiasítás után — ha az időjárás kedvező — hamarosan meghordja a mézürt

A mézür megnyitásokor a leszedett fődődeszkácskák helyébe — legjobb az egész fölületen — Hanneman-rácsot fektetünk; a mézürbe legbelül egy üres, utána — a másik fölcsalása végett — egy fiasításos, majd ismét egy, legfőlebb két üres lépet függesztünk. Egyelőre elég ennyi; a nagy ürességet nem szereti a méh. A kis ablakot a keretig toljuk, s a mögötte (kívül) szabadon maradó rácsot — nehogy a méhek az ablak és ajtó közt levő üres helyre följárjanak — fődődeszkácskával leborítjuk. Pár nap múlva, a mikor a mézür kereteiben csillogni látjuk a mézet, azok közé egy-két lépet akasztunk, s így lassanként a mézür is megtelik keretekkel.

Herelépeket is alkalmazhatunk ugyan a mézürben, vagy lépkezdéses kereteket tehetünk be oda, kivált ha szűzsejtes csemege-mézet szeretnénk kapni; csak hogy a míg a rajzás bomlása tart, a mézürben levő heresejteket sem töltik meg mézzel a méhek, hanem várják az anyát, hogy azokat bepetézzze, a lépkezdésekre pedig heresejtet építenek.

Ott, hol gazdag a hordás, kivált repczetermelő vidéken, vagy délen, a hol az akácz májusban nyílik, másutt a később virágzó gyümölcsösök vagy rétek dús virágaiból, sok helyen pedig a fehér lóhere virágából, pörgetnek e hónapban. A kapzsisáért ebben is sokan bűnhődtek már. Első gondunk legyen mindig a méhek létének minden eshetőségre való biztosítása, azután következünk csak mi. A legszebb mézeslépeket félre kell tehát tenni, hogy bármely szükségben legyen mihez nyulnunk és csak azokon fölül mutatkozó fölösleget pörgessük ki.

A költőtért melengető burkolat (ujszáglapok, szalmavánkos, sat.) eltávolítható.

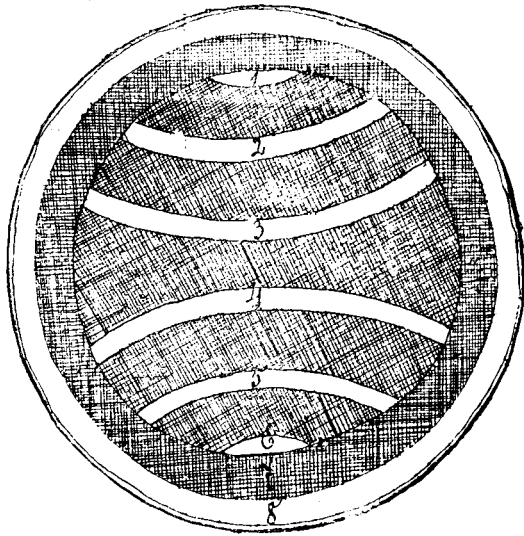
A méhes elején 2—3 méternyire sekélyke vályuban állandóan tartunk vizet, s hogy a méhek bele ne fulladjanak, sűrűn átlukgatott vékony uszódeszkákat fektessünk a vízre. Két ilyen uszódeszka szükséges, hogy: ha az egyik már telcitta magát vízzel, s merülni kezd, a méhes oldalára akasztjuk és a míg szárad, a másik deszka teszi a szolgálatot.

A viaszmfy ellen való védekezés céljából a kasok aljáról, a kaptárok fenékdeszkájáról hetenként legalább egyszer, esős időben gyakrabban is, takarítsuk el a hulladékot, viaszmorzsaléket. Ha pedig netán tartós hideg idő járna, kívánatos lesz — kivált a gyöngébb családoknak — langyos hig mézet adogatni, különben úgy a nép, mint a fiasítás szükségét szenvedne.

Teleky.

Az üvegharangok kiépítettése.

A 3-ik ábra szerinti berendezést*) következőleg kezdem meg: A célnak megfelelő, elegendő hosszú lépből egy köralakú koszorút alakítok s a harang tetejéhez illesztem; ez a körlép. Olyan

3. ábra.

széles legyen, hogy az üveg aljánál is pár mm.-rel lejjebb érjen és tehát a tetőhöz nyomúljon. Hogy a méheknek terük legyen a körlép külső oldalát is bemézelní és befödelezni, az a harang felső görbületén függ. Minthogy pedig az üveg hordóalakú, azért oldala közepén az üveg és a körlép között 16–17 mm. hézag marad.

*) 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8. léptezák; 7. körlép.

Igaz, hogy a méhek még reáépitnek a körlépre, ki is domboritják azt az üveg alakja szerint, de azzal nincs a harang oldalához erősítve; s bárha egyébütt össze van az egész építmény foglalva, mikor már mézzel egészen megtelt, leesik az egész egy tagban. Ez eshetőség ellen — erősítés gyanánt és a csinosság kedvéért is — valami jelmondatot, vagy nevet alkalmazok a harang és a körlep közé, a mint következik. Összeszedek annyi fehér szüzlépszeletet, a mennyire szükségem van, azokból betüket alakítok és berakom; ezeket aztán a méhek az üveg és körléphez ragasztják, fúrják-faragják, a betük egyes tagjait néha el is ferdítik, de azért olvashatóbb marad, mint némely kézírás. Fődolog, hogy az egész építmény jól összetartson és ezt el is értük, mert az üveghez rakot betüket úgy oda erősítik a méhek, akár a fonott köpühöz a veselepeket.

A betük pontos beosztására és elhelyezésére a következő eljárást ajánlom:

A harang külső oldalán mérjünk körül egy 10 cm. széles papírszalagot, melyre 70—75 mmnyi magas betüket rajzolunk. A betük egymás között való távolsága legalább 8 mm. legyen, különben — ha közéjük nem férnének a méhek — a mi útjukba esik, lerombolják. A megrajzolt betüket kivagdadjuk, mert azoknak a helyeire van csak szükségünk. Kivágandó a pont, vessző, minden írásjel, s esetleg a keltezés (évszám) helye is. (Az utóbbit római számmal szoktam.) Az így elkészített papírszalagot arábiai gumival fölragasztom az üvegharang külső oldalára. Az üveget belül jól kitörülvé, a gyöngénmeleg takaréktűzhelyre fektetett keresztfácskákra állítom, hogy kissé megmelegedjék és az összeállított betük, melyeket gyöngéden az üveghez nyomok, oda ragadjanak. A mint a gyöngé melegítéssel és nyomással összerakott betürészek megragadtak, úgy a melegített harang oldalához is ráragadnak a már összeállított és gyöngéden odanyomott kész betük. A betüket a kivágott papírszalag által jelzett helyeikre sorrendben illesztem be a harang oldalához, így az írásjeleket is. Mikor ezzel elkészültem, a körlepet is behelyezem a harangba, s hogy a jelmondatot jobban megtartsa, a közlépet gyöngéden a betükhöz nyomom.

A pont, vessző, stb. írásjelhez fából szoktam formát faragni, sőt az évszámot jelző 18—20 mm. magas római számoknak is.

E formákat előbb vízbe, azután szép, fehér olvasztott viaszba mártogatom, mindaddig, míg elég viasz rakódott rájuk. Ekkor ismét vízbe mártom, lehütöm, s a formák végéről az odatapadt viaszt levágom és lehuzom a fácskákról, végül késsel körül tisztogatom. Az így kapott viaszalakok belül üresek s ez üregek oly bőségük legyenek, mint a herelépek czellái, hogy a méh beléjük férjen. Ezeket az alakokat — mivel alacsonyabbak, semhogy a körlépet elérnék — arábiai gumival ragasztom az üvegre. Ezután illeszttem csak a körlépet a harangba.

Ismétlem: gyöngéden szorítom a harang oldalához, hogy a betük csak érintsék a körlépet, mert ha a betük a körlépbe süllyednek, azokat sem teljesen kiépiteni, sem bemézélni nem tudnak a méhek; már pædig ez teszi diszessé, becsessé az egészset. A harang közepét tetszés szerinti alakra kivágott és pontosan beillő lépekkel rakjuk meg. Nem elég, hogy minden egyes darab lép szorosan álljon, hanem — mivel sehol össze nem ragasztottuk — alul, a harang szélén túl is pár mm.-rel jól le kell érniük, hogy mielőtt a méhek fölül oda kötik, le ne csusszanak. Később, a mikor már látható, hogy a lépek fölül jól oda vannak ragasztva az üveghez, úgy vékony, hosszú pengéjű késsel az anyarekesztő rácstól több ízben is föl kell szelni a kötéseket.

(Folytatása köv.)

Abend András.

Védekezés a rabló méhek ellen.*

Sokan panaszkodnak némely vidéken, hogy a szomszéd vagy távolabbi méhes gazda farkas gégen bocsátja ki tavasszal méheite s aztán az övéit minden évben kirabolják; ezért már nincs kedvük méhet tartani. Nem a farkas gége az oka a rablásnak, hanem a gazda tájékozatlansága s az is, hogy minden méhecske szorgalmas. Alkalom szüli a tolvajt. Midőn kora tavasszal vagy ősszel a méhecske a mezőn nem talál mézet, szegényke minden helyet felkutat, megvizsgál, hogy édességre akadjon és e fáradozása közepezt a méhházak körül is megfordul s ha a kas (köpü stb.) fala vékony — a mi ugy is van — csakhamar megérzi a méz kiszálló

* Mutatvány *Jósa Sándor* gyergyó-ditrői el. és polg. isk. tanító közelebbről megjelent *Méhészkönyv*-éből, melyre e helyen is felhívjuk t. tagtársaink figyelmét,

csalogató illatát s megkísérli hozzájutni. És mivel ott van közel a nyiláshoz a lép, hirtelen besurranhat vagyis becsaphatja magát a nyiláson (menőkén). És ha oda benn tágas a hely az ott lakó törzshöz képest, kalandozhat fel és le a nélkül, hogy a toladót a háziak nyakon csiphethék. És ha ilyenkor sikerült neki egy csepp mézet a más kamrájából hazavinni, nemsokára annyi társat visz magával, hogy a gyengébb törzs nem bír velük s pár óra alatt tisztára kirabolják azt minden életfenntartó vagyonából. Mindkét részről számtalan harczos marad a küzdtéren. Külön rabló-fajta méh nincs.

A rablásra okot szolgáltat a méhes gazda az által is, hogy nyáron fölemeli a kast (köpüt), de elfeledi ideje korán viszabocsátani a fenékdeszkára és letapasztani. És így a méz után kutató méhek több helyen bejuthatnak. A kaptár ürege a belső ajtóval a törzs népessége szerint szűkíthető levén, bajosan juthat be az idegen, mert méhekkel lepve vannak a lépek. E mellett a kaptárban ismeri a gazda méhei állapotát s bajukon segítvén, mindig rendben van a család, míg a kasban vagy köpüben anyahiány stb. más hiba lehet, miről a gazda nem tud, a méhek pedig mások gyengéjét hasznukra fordítják.

Azonban a kaptár vékony tolózárja sem óvja meg a törzset a rablás ellen, mert ha megszukítjuk is vele a menőkét, mégis csak rövid marad a nyílás; azon könnyen beütheti magát a rabló s azon belül a menőke tágas levén (1 cmt.), elég jól kikerülheti a nyakoncsipést.

A **rablást meg lehet** akadályozni s még inkább elejét lehet annak venni s pedig kasoknál, köpüknél, kaptároknál és gyenge törzseknél egyaránt. Következésképpen:

7—8 centiméter vastag s tetszés szerinti széles s tetszés szerinti hosszú, téglalakú, simára faragott fadarab alján (egyik szélén) csatornát fűrészelünk, vagy átfurjuk oly furóval, melynek nyomán 3—4 méhnél egyszerre több nem férhet be. Még jobb, ha szélesebb nyílást vágunk, mely oda illő s a nyílást végig beérő léczdarabokkal tetszés szerint keskenyíthető. E fadarabokat a kas (köpü stb.) menőkéjére erősítjük úgy, hogy a fa nyílása a köpü stb. nyílására találjon s a méhek a fa és a méhház összeérő nyílásán juthassanak a családba. Mivel ez által *hosszu* utca vezet a méhház

belsejébe, a méz csalogató illata nem érinti oly hamar a keresgélő méh szaglási szervét, de oly hosszú csatornán nem is mer és nem tud könnyen befutni a mézhez, mert ha beindul is, egy-egy ott lakó méhet rendesen mindig utban talál s félelmében háttal s a hogy lehet, menekül kifelé, mintha szeme sem volna. Igen, mert oly szűk s hosszú utcán könnyen nyakon csipi az ottan lakó méh s ha nem bír vele, sikoltására annyi testvér rohan segítségül, hogy ha megszabadul is a halál torkából, nem lesz kedve még egyszer szerencsét próbálni, annál kevésbbé társakat hívni Gyakran kívülről is, belülről is egy-egy házi méh közeledik feléje.

Ha rabolni kezdték valamelyik törzset, az esetben még vastagabb fát, hosszabb utcát erősítünk a menőkére, vagy olyan nyilással, melyen legfennebb csak három méh férhet be egyszerre. Így a rablás rendesen elmarad. Ez természetes, mert ha a hosszú utca megtelt védő méhvel, nincs eset rá, hogy ilyen méhphalaxxon az idegen áttörhessen. Ilyen hosszú utca alkalmazásával tavasszal és ősszel e mellett sok nyugtalanságtól, tépelődésből, verekedésből származó veszteségtől menthetjük meg méhtörzseinket — különösen hűvösebb égalju vidékeken, hol a rablási ösztön és kísérlet feltűnő nagy mértékben nyilvánul. (A kaptárnál alkalmazhatjuk.) Egyébként burkolt kaptárnál még egyszerűbb lehet az eljárás. A kaptár vastagságának megfelelő hosszú s a menőke magasságát befogó vastagságu 2—4 deszka (lécz) darabocskát illesztünk be a menőkébe kétfelől úgy, hogy közepén 3—4 méh számára maradjon nyílás. Ez által keskeny, hosszú utca képződván, szintén biztosítva leend a család a rablás és izgalom ellen.

Ilyen hosszú utca alkalmazásával tavasszal nemcsak a rablás ellen lesznek biztonságban kis munkásaink, de melegebb lesz a méhház levegője s jobban fejlődik a család; az időváltozást s a nappali nagy melegre következő éjjeli — gyakran igen kemény hideget sem érzik meg oly hamar a gyenge fiókák.

Tavasszal a méhek szaporodása szerint nagyobbítandó a hosszú utca nyílása, majd egészen eltávolítjuk, ha a törzs megerősödött már. Ősszel alkalmazva a hosszú utcát, az anya későbbre szünteti be a fiasítást, mi hűvösebb égalju felvidéken — különösen, hol a tél hosszú — a védelem mellett szintén nem megvetendő előny. Téli időszakra is ilyen hosszú utcát hagyva,

pompásan telelnek a hasznos kis bogárkák. Megjegyzendő még: ősszel és tavasszal mézhordás szünetelésével a mézcsepegéseket azonnal töröljük fel vizes ruhával, mert különben ilyenkor e miatt sok kutató méh indul meg. Mézes lépeket se tegyünk ki lenyalogatás végett, mert a préda miatt egymást öldöklik a több helyről összesereglett méhek.

Hosszu utca alkalmazásával 2—3 lépen élő maroknyi törzset is tartalékanyával tarthatunk, nem lesz annak semmi bántódása.

A mi dolgaink.

Egyletünk igazgató választmánya május hó 11-én szombaton d. u. 6 órakor Gámán Zsigmond egyleti igazg. alelnök urnak kereskedelmi és iparkamarai iroda helyiségében (Deák Ferencz-utca) rendes ülést tart, a mely ülésen való megjelenését az illetékes tisztviselői kar-, alapító- és rendes vál. tagoknak (Lapunk febr. számában közöltetett az új választmány névsora) — elnökségünk nevében tisztelettel kérem

Szentgyörgyi, főtitkár.

A márczius 23-án tartott méhészeti estélyünkön tett ígéretnkhöz képest tudatjuk a méhészet ügye iránt érdeklődő ügytársainkat, s azok közt legelső sorban, a jelzett ülésen oly gyönyörűséges érdeklődést tanusító ev. ref. és unitárius theologus s illetve áll. tanítóképzőintézeti tanítójelölt lelkes fiatal gárdánkat, hogy gyakorlati méhészeti előadásainkat egyleti helyiségünkben — házsongárdi mintaméhtelepünkön — a legközelebbi napokban megkezdjük s azokat a csütörtök és vasárnap délutáni órákban — 3 és 6 óra közt — május 12-én kezdve minden alkalommal megtartjuk.

A mely előadásokra ügyfeleinket elnökségünk nevében ez uton is tiszteletteljesen meghívjuk

Szives tudomásul.

A szamosujvári »Méhész Kör« mintaméhesében minden pénteken 2—4 óráig a méhészet iránt érdeklődőknek az okszerű méhészetből gyakorlati utmutatásokat ad Voith Gergely méhészköri igazgató alelnök.

Szamosujvárt, 1901. április 10-én tartott választm. ülésből.

Nagy Lajos,
elnök.

Bándi Béla,
titkár.

Mezőgazdasági kiállítás Budapestén.

Magyarország földművelésügyének a párisi múlt évi nemzetközi kiállításon bemutatott és dicsőséggel versenyzett egyes ágazatából Darányi Ignác dr. miniszter úr ő nagyméltósága Budapestén, a városligeti iparcsarnokban május 1-től június 15-éig tartó kiállítást rendeztetett.

A kiállítás egyes csoportjai: mezőgazdaság, gazdasági szakoktatás, kísérleti ügy, szőlőművelés, bor-, komló-, dohány stb. termelés, *méhészet*, selyem-, baromfi-, juh-, sertés-, szarvasmarha-, lótenyésztés, erdészet, vadászat, halászat, kertészet, tejgazdaság, cukor-, szesz-, malomipar, vízépítészet, munkásügy; továbbá uradalmak, intézetek, vármegyék, városok kollektív kiállítása stb.

Bennünket a méhészeti csoport érdekel leginkább. Május első napjaiban alkalmam volt a szemlélő figyelmét oly vonzóan lebilincselő e kedves, fölötté tanulságos méhészeti kiállítást megtekinteni. A legtökéletesebb harmoniában egyesítve látjuk ott mindazt, mit a méhtenyésztés fejlesztése körül munkáló nemes igyekezet, ügyszeretet, szorgalom és tudás ma fölmutathat. A legjobb kaptárok — köztük Ambrózy Béla báró úr dúcza, melylyel ez első méhésznagyságunk azokat a sikereket érte el, miket senki más semmivel föl nem mutathatott még; a legtökéletesebb eszközök, pörgetők, viaszolvasztók, sejtközfalprések, mézes edények; továbbá izlésesen kiállított különféle mézek, a méz háztartási és ipari feldolgozása, mézessütemények, csemegék kínálatos, kedves különféleségeikben, italok, különösen Ambrózy Béla báró úr kívánatos, fölséges mézborai, stb. láthatók. Ott diszeleg a gödöllői állami méhészeti gazdaság és szakiskola bemutatása is. A méhészet fejlődését feltüntető táblázatok, kimutatások stb. is fölötté érdekesek. A gödöllői méhészeti gazdaságról, Ambrózy Béla báró úr méhpavilionjairól és telepeiről stb. fölvelt remek fény- és színes képek kellemes ékességei a kiállításnak, melynek mintegy koronájául tekinthető a méhészeti szakirodalmat képviselő becses könyvtár.

A kiállítás intenzivitása, tömörsége, tudással, szakértelemmel végzett harmónikus elrendezése, izléses csoportosítása, kedves színezése és könnyü áttekintése ismét arra a rátermettségre, szerencsés, ügyes kézre vall, mely a sokáig emlékezetes 1899-iki szegedi kiállítást rendezte.

Amidőn a Párisban bemutatottak itthon megismétléseért, e kiállítás megalkotásáért Darányi Ignác dr. miniszter úr ónagyméltóságának hálával adózni sietünk, egyszersmind a rendezés remekléseért Kovács Antal, orsz. méhészeti felügyelő úrnak is elismeréssel, köszönettel tartozunk.

Hogy mennyire hat a szemlélő lelkületére e tanulságos kiállítás, annak demonstrálásául csak azt mondom: elfeledtem minden búmat bajomat s a kis méh bemutatott világának gyönyörében merengett a lelkem.

A kiállítás naponta d. e. 10-től d. u. 6 óráig díjtalanul megtekinthető.

Teleki.

Hogyan védekezzünk a rabló mehek ellen?

II.

Bede Károly úr »Több világosságot!« cz. cikkére nem hallgathatom el az én *rablási* esetem közlését.

1897. nyarán egy napon, úgy 11 óra tájt sebtiben beállít hozzám egy úr és — mint ismert méhésztől — felvilágosítást kér tőlem a rabló méheket, vagyis a méhek rablását illető törvényről. Kérdezősködése okául előadta, hogy szomszédja méhesét az ötödik szomszéd méhei már pár nap óta rabolják, a mit hiába igyekezik megszüntetni.

Mint szenvedélyes méhésznek, nekem se kellett több! A helyszínére siettem, hol bizony szomorú kép tárult elém: a csinos méhes 15 családja közül 3 teljesen kifosztva, a többi család menőkéje előtt csomókban folyt az elszánt küzdelem, a méhes eleje tele küzdőkkel és halottakkal.

A tulajdonos asztalos lévén, azonnal utasítottam, készítsen akkora kis deszkalapocskákat, hogy a menőke nyílásának két végén 2—2 ujjnyival túl érjenek. Addig pedig 1—1 cm.-nyire sorba szűkittem a menőkéket, az elkészült deszkalapocskákból pedig mindenik elé illesztettem egyet, úgy, hogy alja a menőke küszöbjén (germanizmussal: röpdülődeszkán) nyugodott, felső széle pedig a méhszin falához támaszkodott; két oldalt a méhek szabadon járhattak. A menőkék el voltak tehát ernyőzve.

Mint hogy a rablás ily eszeveszett nagyarányú tombolását

még nem láttam, óvintézkedésem eredményét jól megfigyeltem, a mi valóban szembeötlő volt. A rabló méhek zavarba jöttek; a menőkék körül a röpködés sűrűbb lett ugyan, de a mint egy-egy rabló a menőke közelében leszállott, 3—4 védő azonnal megrohanta és elűzte. A rablás, tehát a küzdés, még aznap gyöngült; másnap még gyérebben folyt; 3 - 4 nap múlva is próbálkoztak még itt-ott a rablók, de hiába, s a 6-ik napon a deszkácskákat is el lehetett már távolítani. A rend helyreállott *forróvíz nélkül is...*

A tőlem kért törvényt pedig (hogy tényleg létezik-e: nem tudom*) példával magyaráztam meg.

Kisebb rablási eseteim majd minden évben voltak; de a leirt módszert mindig biztos sikerrel alkalmaztam,

K.

Szemle.

□ *A méhek tájékozó képessége.* A méhek életműködésének különféle jelenségei ha nem is öntudatos, hanem ösztönszerű, de mindenesetre bámulatos megnyilatkozások. Többen állítják, hogy a méhek tájékozó képessége — melylyel röplési körüket ismerik, lakásukat az azon alkalmazott különböző jelekről és színekről a többi kaptárok százai közül is biztosan fölhalálják (a külső jelek, otthonuknak és környékének helyzete, a házak, fák stb. ablakok képe emlékükbé vésődvn) — bizonyos fokú szellemi fejlettség. Mások azt állítják, hogy ez nem szellemi képesség, hanem vele született ösztöne a méheknek, mert a mivel őt e tekintetben a természet fölruházta, abban a szükséghez képest alkalmazkodni, tökéletcsbülni, úgyszólván, tanulni nem képes, gondolkozó tehetséget nem örökölt a természettől. Létezésének már első napjain mindarra képes lévén a méh, a mit élete végéig cselekszik: életműködésében nem öntudat, hanem ösztöne vezeti, szellemi képességgel tehát — születésekor magával hozván mindazt az ügyeséget, a mit élete végéig érvényesíteni törekszik — nincs fölruházva a méh. Ha öntudattal volna megáldva, határtalan szorgalmát, kielégíthetetlen szerzési vágyát is módosíthatná és talán korlátozná is, különben szegényke nem dolgozná agyon magát. Alig hihető,

*) Most készül. — Szerk.

hogy a méhek a sejteket annak a tudatával építik éppen hatoldaluvá, mert csak úgy helyes az építmény. Avagy szurási kedvükben — melyért 100 közül 60-nak halállal kell bünhödnie — van-e szerepe a meggondolásnak, vagy megfordítva? Alig! Velük született ösztönük irányítja öntudatlan cselekedeteiket.

De vajjon az is velük született ösztön, hogy hazatérve lakásukat föltalálják? Nem tájékozódnak-e előbb lakásuk helyzete, alakja, színe felől; nem jegyzik-e meg a tájékot is, mielőtt a távolba röpnének, hogy el ne tévedjenek? Tájéoló röpködésükből könnyen föltételezhetnők az igyekezetüket, s akkor azt kellene hinnünk, hogy emlékezetből találják haza.

Nézzünk előbb egy más jelenséget! Ha valamely gyöngge családot fölerősítés végett népesebb törzs helyére állítunk és viszont, a hazatérő méhek régi helyükre igyekeznek és habár alak, szín és nagyság tekintetében egyenlő is a két kaptár, a menőke előtt kissé meghökkennek, megbotlanak a méhek, mert a menőke küszöbje, a bejárat nem a régi, nem a megszokott, de azért csakhamar beosonnak az idegen lakásba. Ugyanez a jelenség észlelhető akkor is, ha kassal és kaptárral eszközlünk helycserét, ez esetben is nem a lakás külső kinézésének, hanem a bejáratnak az idegenszerűségén hökkennek meg a méhek

Ha lakásuk képe emlékükbé vésődött, miért nem vonúltak be saját otthonukba, miért tértek be az idegen kaptárba? Hiszen az elcserélt kaptárok közel állottak egymáshoz.

Ha a megcserélt kaptárok közvetlenül egymás mellett állnak, a méhek közül többen föltalálják saját otthonukat, de ekkor is kerülő úton. Egyenesen a lakásuk helyére röpnének ugyanis, de az ott álló idegen kaptárba nem mennek be, hanem visszafordúlva, kisebb-nagyobb körben a kaptárok előtt szálldogálnak, miközben saját lakásuk előtt vonúlnak el és végre otthonukba beosonnak. Hogy tehát nem az emlékező képességük vezette őket haza, az bizonyos; mert hiszen hosszas koválygás után leltek csak lakásukra.

A méhek hazatalálását Bethe A., svájcki méhészt a következő módon tanulmányozta:

Hogy a kaptár helyzetét a méhek nyugtalanítása nélkül könnyen változtathassa, sineken járó kis kocsira állította a kaptárt. Ha a kocsit 50 cmnyire hátra húzta, minden hazaérkező méh a

menőke megelőző helyéig jött, hol néhányszor körbe röpködve, végre sűrűn a kaptárhoz közeledtek és bementek a méhek; a ha-zaérkezők némelyike egyenesen be is röpönt, mások azonban a hátrahúzott kaptár előtt elvonultak, de nem tértek be. Ezek oda gyülekeztek a kaptár előbbeni helyére, ott kovályogtak a levegőben; de nem sokan voltak. Két méterrel hátrább húzva a kaptárt, alig esett meg, hogy a hazatérő méheknek csak egyike is lakására talált volna, hanem valamennyi a kaptár előbbeni helyére gyűlt, még pedig a legsűrűbb tömegben oda, mely tájon a menőke volt, s annak a helyét röpködte körül. Kis vártatva visszatolván a kaptárt, a méhek egész serege pár pillanat a menőkére özönlött. Ha nem toljuk vissza a kaptárt, hanem helyére bárminő alakú ládát állítunk, csak a kaptár menőkéjének megfelelő előbbeni magasságban legyen azon olyan nyílás, a méhek arra szállanak, s jórészek — habár vonakodva is — oda megy be.

Nem az emlékezés, hanem egyéb valami vezeti haza tehát a méheket. Mert ha a kaptár elejének a képére való visszaemlékezés tájékoztatná őket, akkor föltétlenül haza kellene találniok, még ha hátrább toltuk is a kaptárokat.

Hogy a kaptár környezete sem tájékoztatja a méheket, arról Bethe A. úgy győződött meg, hogy a méhes közelében a fákat lepedőkkel, a földet papirossal borította be, a kísérleti kaptár homlokfalát egész a menőkéig kék papirossal beragasztotta és a kaptár közé zöld-ágakat helyezett; máskor más kaptárt és környékét változtatta meg a fölismerhetetlenségig, csak a menőkét nem érintette — és a méhek egyaránt hazataláltak, anélkül, hogy a változáson csak egy is meghökkent volna.

Ha tehát a kaptár és környezetének képe nem, akkor mi az, a mi a méheket a hazatalálásban tájékoztatja? Talán a szaglás érzéke? Nem; mert akkor a 2 méterre hátrátolt otthont föltalálnák. S habár minden méhésztudja, hogy a kaptár belsőjének s a menőkének s küszöbnek, valamint a kaptár közvetlen közelének sajátlagos szagáról a méhek egymást, mint egy családhoz tartozókat fölismerik: ez a szag — minthogy a legközelebbi környezetre csak gyöngén, távolabbra meg éppen nem árad — mégsem tájékoztatja hazatérésében a méhet; ezt a megejtett kísérlet igazolja.

Bethe A. azt mondja: nem az emlékezés, sem a szaglási

érzék, hanem előttünk még ismeretlen ösztön vezeti otthonába a hazatérő méhet. Ez az ösztön nem a lakásához, hanem annak térbeli helyéhez vonzza a méhet.

Gyakorlati tanulság: A méhcsaládok más kaptárba való átköltésénél nem szükséges, hogy az új kaptár a másikhoz hasonló legyen; inkább arra kell ügyelni, hogy az új pontosan amannak a helyére jusson, menőkéje éppen olyan magasra és abba az irányba essék; továbbá: nyáron ne mozdítsuk el helyükről a kaptárokat; — végül: a menőkéknek és környezetüknek más-más színnel és jellel avégből való megkülönböztetésének, hogy a méhek, különösen pedig a nászútra ment anyák biztosabban hazatalálhassanak, nincs értelme. (Schweiz. Bienenz. 1900. 11. és 12. sz.)

Irodalom.

Méhészet a nép számára. (Volksbienenzucht.) Részletes utmutatás a tönk-, deszka-, fekvőköpek és a szalmakasok jövedelmező kezelésére, tekintettel a kaptárokhoz való átmenetelre. Irta Skarytka W, gyakorlati méhészt. 100 képpel. 10 nyomtatott nagy 8° ív. Füzve 2 kor. 20 fillér.

A Hartleben kiadása, Wien, Budapest, Leipzig.

A mű a földmivesek, főleg a kevésbé jó módu földmives nép számára van írva s célja a jelenleg teljesen elhanyagolt egyszerű méhészetet a föld népével (ez Ausztriára van értve) nemcsak új életre kelteni, hanem általánossá tenni s javítani, hogy ily módon a méhészet jövedelmezővé tétessék lehetőleg csekély kiadás mellett. A munka a földmivest megismerteti a legszükségesebb elmélettel, s a gyakorlati részben megmutatja, hogy a föld népénél maig is kedvelt egyszerű méhészkedést mily módon kell és lehet nemcsak fönttartani, hanem alig valamelyes kiadás mellett, annyira javítani, hogy a régi módi köpek mézhozama tekintélyes nagyságra fokoztassék. A szöveg közé nyomott 100 kép, mind természet után készütek, oly hathatósan egészíti ki a leírásokat, hogy bárki, akármely távol eső helyen egy maga, minden különösebb segédeszköz nélkül, jól jövedelmező méhészetet rendezhet be. A kinek módja és kedve van a tiszta keretes (kaptáros) méhészkedéshez, az kellő utmutatást talál e munkában erre is.

Szerző 25 éves tapasztalatai alapján írta meg ezt a művét.

Magyarországon, Ausztriában, Hercegovinában s Németországban tett számos utazásai s intensívus méhészműködése alatt gyűjtötte hozzá az adatokat. — Mindenkinék melegen ajánljuk.

* * *

Fózsza Sándor, gyergyó-ditói igazgató-tanító, hirneves méhésztársunk évek hosszú során szerzett gazdag tapasztalatai alapján gyakorlati irányu »*Méhészkönyv*«-et irt, mely Létz János és Társa kiadásában Gyergyó-Szent-Miklóson most jelent meg. Különösen az erdélyrészi vidékek időjárásai és méhészkedési viszonyainak figyelembe vételével irt hasznos szakmunkát melegen ajánljuk. Ára 1 kor. 60 fillér.

Méhészeti előadások.

Az állami méhészeti vándortanítók f. évi május hó folyamán az alábbi napokon és helyeken tartják előadásukat.

I-ső kerületi Kiszely Ede, székhelye Kis-Kun-Félegyháza, 6-án Alsó-Nyáregyházán, 7—8-án Budapesten az állami tanítóképezdénél, 9-én Laczházán, 10-én Dömsödön, 11. és 12-én Tasson, 13-án Szabadszálláson, 14-én Kis-Körösön, 15—16-án Keczelen, 17—18-án Kalocsán a róm. kath. tanítóképezdénél, 19—20. Halason.

II-ik kerületi Abaffy József, székhelye Pápa, 8-án Győrben a róm. kath. tanítóképezdénél, 9—18-án Pusztá-Lánczon a tejgazdasági szakiskolánál, 22-én Szent-Imrén a földmives iskolánál.

III-ik kerületi Valló János, székhelye Pozsony-Ligetfalu, 5-én Udvardon, 7-én Kürthön, 8-án Perbetén, 9-én Bagótán, 10-én Szent-Péteren, 12-én Izsán, 14-én Duna-Radványon, 15-én Ácson, 16-án Banán, 17-én Tárkányban, 18-án Kéthelyen, 19-én Csepen, 20-án Nagy-Igmádon, 20-án Mocsán, 24-én Esztergomban a róm. kath. tanítóképezdénél.

IV. kerületi Rózsa János, székhelye Sárospatak, 4-én Felső-Vereczkén, 5-én Alsó-Vereczkén, 6-án Budpolóczon, 7-én Kis-Bisztrán, 8-án Polenán, 9-én Szolyván, 10-én Dunkófalván, 11-én Bereg-Szent-Miklóson, 12—13-án Munkácson a tejgazdasági szakiskolánál, 15-én Radácson, 17-én Kakasfalun, 19-én Girálton, 21-én F.-Szvidniken, 23-án Kálnácson, 24-én Eperjesen a tanítóképezdénél, 26-án Lubotinon, 28-án Kendén, 29-én Berettán, 30-án Budaméron.

V-ik kerületi Forgách Lajos, székhelye Arad. 6-án Gyomán,

7-én Szeghalmon, 8-án Gyarmaton, 9-én Szerepen, 10-én Kabán, 11-én Nádudvaron, 13-án Balmaz-Ujvároson, 14-én Egyeken, 15-én Csegén, 16-án T.-Polgáron, 17-én T.-Eszláron, 18-án Nagyfalun, 20-án Nyiregyházán, 22—23-án Sarmaságon.

VI-ik kerületi Abend András, székhelye Nagy-Enyed. 3-án Kisfaludon, 5-én Balászfalván, 6-án Ádámoson, 7-én Bonyhán, 9-én Küküllő-Széplakon, 10-én Gogán-Váralján, 12-én Erzsébetvároson, 13-án Berethalmon, 14-én Riomfalván, 15-én Bürkössön, 16-án Mártontelkén, 17-én Bolyán, 18-án Szász-Vessződön, 19-én Szelindeken, 20-án Nagy-Csürön, 21—22-én Nagy-Szebenben, 22-én Szász-Sebesen.

VII-ik kerületi Nagy János, székhelye Kolozsvár. 6-án Kendi-Lónán, 7-én Nagy-Iklódon, 8-án Deésen, 9-én Sósmezőn, 10-én Semesnyén, 11-én Oroszmezőn, 12-én Nagy-Ilondán, 13-án Kaczkón, 14-én délelőtt Kozárváron, délután Bethlenen, 15-én Magyar-Nemegyén, 16-án délelőtt Rettegen, délután Magyar-Décsen, 17-én Szent-Benedeken, 18-án délelőtt Ördögös-Füzesen, délután Nagy-Devecsen, 19-én délelőtt Szász-Uj-Ösön, délután Kékesen, 20-án Szépkényerü-Szent-Mártonon, 21-én Szamosujváron a tanítóképezdénél és a fegyintézetnél, 22-én Válaszuton, 23-án délelőtt Bádokon, délután Ördög-Kereszturon, 24-én délelőtt Kiden, délután Csomafáján.

Budapest, 1901. ápril hó 20-án.

Kovács Antal,
méhészeti felügyelő.

Vegyes.

+ Dr Dzierzon János Lowkowitzi (felső Szilézia) nyug. plébános 90 éves, még mindig jó egészségnek és erőnek örvendő legnagyobb élő méhészmesterünket Egyesületünk elnöksége s illetve igazgató választmánya is meggratulálta január 16-án töltött szül. évfordulója alkalmából Ad multos annos!

Tartalom: Kiténtetések. — A kezdő méhész teendői májusban. *Teleki.* Az üvegharangok kiépíttetése. *Abend Andrá.* — A mi dolgaink. *Szentfyörgyi.* — Szives tudomásul. — Védekezés a rabló méhek ellen. — Mezőgazdasági kiállítás Budapestön, *Teleki.* — Hogyan védekezzünk a rabló méhek ellen? K. — Szemlő. — Irodalom. — Méhészeti előadások. *Kovács Antal.* —

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fill. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 fillt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Saját termelésű tiszta viaszból készült műlépet küldök pl. 5 kg-t 2 forintért bérmentve.

Szatmár. Szabó Balázs.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök. 1 kgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápay Dezső Deménd Hontm.

30 méhesládót

Bodor-féle kaptárban, á 7 frt, elad Ács Lajos Felvinczen.

4—5 kgr. szép munkás lépet Göbölös Károly Szász-Lekencez.

Méz-pergetőt, méztartó bádog edényt

utányos árban Zeiler Géza bádógos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanó elvállal **mindennemű bádógos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra küld bérmentve

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzierzon-féle orsz. méretű kaptár, melyből 4 keveset használt, 6 pedig teljesen új, betestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 frt. — Bővebbet Szabó Balásznál Szatmáron.

A komárommegyei gazd. egyl. méhészeti szakosztályának 96 nagy 8 rétű lapra terjedő „Méhészeti értesítője” színes borítékban megrendelhető: Lakatos Károly szakoszt. titkárnál. 55 krajczár (1 kor. 10 fillér) előzetes beküldésére bérmentve küldetik meg.

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni Kolozsvárt, Kossuth Lajos utca, Szilágyi Elonora liquergyárban.

Pártoljuk hazánk iparát.

BIEDERMANN FERENCZ műlép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczy.út.

Felélősség mellett szállít valódi viaszból, amerikai hengerében készült **műlépet.**

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco.

**Az első magyar
kereskedelmi méhtelep**

tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (3—10)

I. ker., Attila-utca 99. szám

Kitüntetve minden kiállításon
számos díszoklevéllel, arany- és ezüst-
érmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelek-
kel és elismerő iratokkal
Szállítója számos méhészeti egyesü-
letnek, a m. kir. méhészeti felügyelő-
ségnek, a méhtenyésztési szakköze-
geknek s a méhtenyésztés terjesztése
és tanításával foglalkozó szakintéze-
teknek stb.

*Az egyedüli kereskedelmi méhtelep, mely az eszterdóesi kiállításon a leg-
magasabb kitüntetéssel, a „Nagy kiállítási érmmel” kitüntetve lett.*

**Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan s méltányos árban
készíttetnek és raktáron tartatnak :**

Mindenféle méhkaptár, a kaptár-
készítés eszközei, keretkészítőgé-
pek, keretlécsek, távkapcsok.

Hannemann-féle rács, horganyle-
mezéből, teljesen tiszta, sima és
pontos nyílásokkal.

**A mézpergetés, viaszolvasztás esz-
közei, méztartályok, mézszállító bő-
dönők és mézüvegek,** mint kitűnő jó
mézpergetők, viasz- és mézolvasztó
eszközök, mézüvegek, mézvende-
lyek jó erős plémből, továbbá öt
külös szállításra nagyon alkalmas
bödönkék.

**A méhek kezeléséhez szükségel-
tető összes segédeszközök** a legjobb
anyagból. Keretfogók, keretvillák,
a kaptártisztogatás eszközei, sejt-
kúpoló kések és készülékek, anya-
zárkák, herefogók, herekirekesztők.

Minden kaptár, segédeszköz stb. személyes felügyelettel készül és
csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a
legjobb és a czélnak leginkább megfelelő tartós jó anyagból készül. — A
rendestől elűtő kaptárak és eszközök csekély árkülönbséggel készíttetnek.

Képes főárjegyzék az 1901. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schultz

Kereskedelmi méhtelep. Mű-
lékek csak a legkitűnőbb
Ausztriai és Magyarország
nemű gyár, villanyos erőre
Viaszot s régi lépéptményt
szek vagy becserelek. Ma-
megjelent árjegyzékemet ki-

küldöm. Sürgöny czim: **Prokop Friedland, Csehország.** (4—12.

Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonosa.)

lépgyár. Méhesgazdasági kel-
minőségben gyártatnak
területén a legnagyobb ily-
és világításra berendezve
bármily mennyiségben ve-
gyar, német és csehnyelven
vánatra ingyen és bérmentve

Deák Ferencz-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet
Bel- és külföldi ásványvizek
Magyar, francia és spanyol
borok és pezsgők
raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Telefon: Kolozsvár 435.

4-12

Különlegességek
Czitrom, narancs,
füge, malaga és
mindennemű csemegékbe n.

Artyégyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Vidéki rendelések pontos eszközlése.

Zwörner Sándor

állatkitömő-
praeparatoriuma

4-12

Kolozsvár

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgésük, tehát szobában is tarthatók.

Újdonság: Madarak kitömése relif-kép alakjában.